

Nedenstående tekst er fra en stil skrevet af Ole Dall, her gengivet efter V. Ulldall Juhl, Sønder Bjert Sogn, 1968.

4. Ole Dall skriver:

Et småkårshjem omkring århundredskiftet.

Ole og Kirsten boede, hvor vejen fra Agtrup går mod Agtrupskov skole eller Pöppelgården.

De var mine bedsteforældre, og jeg kom der meget som dreng — de var da omkring 70 år.

Ole var født der, og hans bedstefar, som kom fra Norge under napoleonskrigene, havde bygget huset.

Oles far var kommet fra Grene ved Billund og var giftet med en datter af huset. Under arbejdet i høsten på Agtrup Østergård faldt han ned under kornsætning i laden og døde af sine kvæstelser.

Oles mor sad nu enke med 8 børn. — Det blev trange kår, og Ole kom ud at tjene. Han var da tolv år og har tjent og arbejdet på gårdene rundt i sognet, bl. a. hos Ole Juhl i Skartved i 22 år.

Kirsten kom fra Ærø i 20 års alderen til Kolding sammen med et hold teglværksarbejdere, som hun skulle holde hus for. Derfra kom hun til Ravn, Toftedal i Skartved, og blev kendt med Ole.

Ole måtte med i 1864 — blev såret på Dybbøl og kom i fangenskab.

De blev gift i 1865 og fik ialt 7 børn, hvoraf de tre første døde som små — den fjerde som ung.

256

Ole var flittig og nøjsom. Kirsten var hjælpsom og sparsommelig.

Gudsfrygt og nøjsomhed var deres formue — en meget stor arv at give videre til deres efterkommere.

255

Af de tre sidstlevende blev en skomager, en skrædder, og den sidste, en datter, tjente forskellige steder — længst hos en komtesse Knuth, der var lærerinde på Zahles skole i København.

Huset, de boede i, var en vinkelbygning, øst-vest mod Stenderupvejen, syd-nord mod Agtrupgårds mark. Længen øst-vest blev solgt fra ved auktion, før Ole og Kirsten blev gift. Den stod mest tom — kun sjældent mindes jeg den beboet.

Længen syd-nord var Oles og Kirstens hjem. Man kom op fra vejen til døren ad stenbro. Inden for døren var åben skorstensplads, hvor evt. begge familier køksede. For Oles og Kirstens vedkommende var døren til venstre ind til stuen, hvor der fandtes en gammel, men god bilæggerovn, et bord, en bæk, tre stole, et bornholmerur og en alkove.

Stuen bagved var uden møbler bortset fra en dragkiste, rokken og redskaber til at behandle ulden med samt få eller mange sække uld fra gårdene, som Ole og Kirsten om aftenen kartede og spandt. Til tider var der også sække fra møllen, som skulle stoppes eller lappes.

Længst mod nord var lidt udhus til høns og brænde. Taget skrånede i gavlen mod nord helt ned til jorden, så vi børnebørn havde let ved at leve os ind i fortællingen om manden og konen, der byttede arbejde, hvor manden tøjrede koen på taget og lod rebet gå ned gennem skorstenen.

1909 brændte det gamle hus. I sidebygningen boede på det tidspunkt en familie, hvis dreng legede med ild i deres brænderum.

Var det et fattigt hjem? — Det var det vel, men vi børnebørn tænkte aldrig på det. Der var altid en skilling til os til fastelavn og fødselsdag, og bedre pandekager eller frikadeller har vi aldrig fået.

Kirsten var hjælpsom og kom meget i hjemmene og hjalp til ved fest eller sygdom, og tomhændet er hun vist sjældent kommet hjem.

Min far fortalte, at han aldrig mindes, at de har skyldt en krone bort — eller at de nogensinde har ejet over 30—40 kr.

Om det var almindeligt dengang, ved jeg ikke, men til deres guldbryllup i 1915 indbød beboerne i Agtrup dem til fest i forsamlingshuset — og det blev en festdag for dem og os alle.